

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep.
0033 Oslo

Bergen/Kvam 14. august 2015

KASTDALSELVI KRAFTVERK (KK) - KLAGE PÅ NVE SITT VEDTAK FOR AVSLAG PÅ KONSESJON

Bakgrunn

Vi viser til brev datert 3.7.2015 der NVE avslår konsesjon for Kastdalselvi kraftverk (KK) i Kvam herad. Klagen blir sendt 14 august og såleis innafor frist som er oppgjeve i oversendingsbrev frå NVE.

Kastdalselvi kraftverk (KK) klagar med dette på NVE sitt avslag til Olje- og energidepartementet. Vi er ikkje einige i NVE si vurdering av konsekvensane av dette prosjektet. Spesielt at prosjektet er planlagt i eit område med større eksisterande inngrep, som NVE hevdar ikkje er relevant, og korleis prosjektet vil påverke landskapet for området i forhold til det vi meiner er eksisterande inngrep (420 kv linje innanfor prosjektområdet). Vi merkar oss også at NVE har ein annan definisjon over kva som er indre del av Fykkesund enn den som blir nytta lokalt av innbyggjarane. Dette er relevant då indre del av Fykkesund er vurdert strengare enn midtre og ytre del av sundet og slik vi ser det ei grunngjeving for avslaget.

Bakgrunn for vedtak NVE

Vi referer frå KSK-notat 65/2015- Bakgrunn for vedtak:

1. «Skåro og Kastdalselva kraftverk ligger innenfor Vikaneset i Fykkesund. Landskapet innenfor Vikaneset har langt mindre fysiske inngrep enn de ytre delene. NK Småkraft har i sitt svar på høringsuttalelsene påpekt at Kastdalselvi ligger i midtre deler av Fykkesund og ikke i indre deler. NVE mener Vikaneset skaper et naturlig skille i Fykkesund og vil videre i vedtaket referere til områdene innenfor Vikaneset som indre deler av Fykkesund.»

Kommentar: Vi merkar oss at NVE har ein annan definisjon på kva som er indre del av Fykkesund og med dette vurderer prosjektet strengare enn det som er reelt. Ettersom kraftstasjonen ligg ved Vikane, vil vi igjen understreke at det er dette innbyggjarane i Fykkesund definerer grensa mellom indre og ytre del av Fykkesund. Det blir også litt spesielt å skrive at «Landskapet innenfor Vikaneset har langt mindre fysiske inngrep enn de ytre delene» når Statnett

sine «monstermaster» og fjordkryssing på 420 kv ligg innanfor prosjektområdet til KK. Vår oppfatning for at Fykkesund er registrert som særlig kvalitetsområde er indre delar som Botnen og Skåro. Prosjektet KK vil ikkje komme i konflikt eller være visuelt skjemmande frå den indre delen av Fykkesund på nokon måte.

2. *NVE mener Fykkesund er et svært viktig friluftsområde som har landskapskvaliteter som er sjeldne i regionen og i landet. Fra Vikaneset og forbi Kastdalselvi og inn til Botnen er Fykkesundet veiløst på begge sider av fjorden. Dette gir området et sterkt urørt preg. NVE mener følelsen av urørthet er tilstede selv om deler av nedbørfeltene på østsiden er overført til Bjølvo kraftverk. NVE mener også at kraftlinjen til Sima-Samnanger går så høyt over sundet at det ikke nevneverdig reduserer følelsen av urørthet når man ferdes på fjorden i for eksempel båt eller kajakk. I vurderingen av Skåro og Kastdalselvi kraftverk mener NVE det er riktig å legge til grunn retningslinje 3.1 i Hordalands fylkespolitiske retningslinjer for små vannkraftverk: «I urørte fjordlandskap skal ein vere svært restriktiv med kraftutbygging som reduserer det urørte preget i landskapet.»*

Kommentar: Her er vi igjen usamde med NVE si vurdering av at «monstermastene» og kraftlinja Sima-Samnanger «går så høyt over sundet at det ikke nevneverdig reduserer følelsen av urørthet når man ferdes på fjorden i for eksempel båt eller kajakk». Vi legg ved video av bygginga av fjordspennet over Fykkesund: <https://www.youtube.com/watch?v=QKVJkH05kXs> som kan gje eit inntrykk over dimensjonane av mastene og fjordspennet på «innsida» av prosjektområdet for KK. Dette meiner vi er eit bevis på at denne delen av sundet ikkje er urørt av tekniske inngrep, og vi er spørjande til korleis NVE kan hevde at eit slikt gigantisk fjordspenn ikkje blir opplevd nemneverdig enten ein ferdast med båt, kajakk eller til fots i dette området? Det er difor etter vår oppfatning litt «søkt» å nytte Hordalands fylkespolitiske retningslinjer for små vannkraftverk for «urørte fjordlandskap» til grunn når ein argumenterer med at prosjektområdet for KK skal vurderast etter dei strengaste prinsipp og vi ber NVE utdjupe dette nærmare i sin kommentar til denne klagen. Vår påstand er også at dei av høyringspartane som har vore negative til KK, som NVE argumenterer for og tillegg vekt i forhold til avslaget, vil være einige med KK i forhold til at «monstermastene» og kraftlinja er eit markant inngrep som bør tilleggas vekt.

3. *NVE mener at de tekniske inngrepene som er planlagt ved Skåro kraftverk vil være svært synlige og dermed klart i strid med de fylkespolitiske retningslinjene som er gitt. Det er særlig anleggsvei og rørgatetrasé som vil være vanskelig å revegetere og arrondere etter anleggsfasen. Slike inngrep i Fykkesundet vil ta vekk det urørte preget. Når det gjelder de tekniske inngrepene som er planlagt ved Kastdalselvi kraftverk mener NVE at disse vil være av langt mindre omfang enn for Skåro. Kastdalselvi er planlagt med vannvei i fjell og vil dermed ikke medføre store inngrep i landskapet. Selve inntaket til Kasdalselvi kraftverk vil medføre et inngrep, men dette i et område som ikke er synlig fra fjorden og som allerede er berørt av mastepunkter for kraftlinjen mellom Sima og Samnanger. NVE mener inngrepene fra kraftlinjene er ikke relevante for følelsen av urørthet som oppleves på fjorden. NVE mener det er i særlig grad tunnelpåhugget og veien fra Klyve og inn til kraftstasjonen som vil være nye tekniske inngrep som påvirker opplevelsen av en urørt fjord i Fykkesund. Området på innsiden av Vikaneset har noe hyttebebyggelse, et kaianlegg og en kraftlinje. Det må påregnes omfattende rydningsarbeid for å fjerne skredmasser for å lage en sikker adkomstvei til kraftstasjonen og tunnelpåhugget. NVE mener at inngrepene som er planlagt i forbindelse med Kastdalselvi kraftverk er av et slikt omfang at denne avgrensede delen av fjorden vil miste sitt urørte preg.*

Kommentar: Det er positivt at NVE vurderer inngrepet for Kastdalselvi kraftverk som meir tilpassa og av eit mindre omfang enn for dei andre prosjekta i Fykkesund. Vidare meiner NVE at tunnelpåslaget og vegen inn frå Klyve til kraftstasjonen «*som nye tekniske inngrep som påvirker opplevelsen av en urørt fjord i Fykkesund.*» Vi har diskutert tidlegare kor vidt denne delen av Fykkesund er urørt eller ikkje, og skal ikkje gå ytterligare inn på at vi er ueinige med NVE si tolking av det. Vidare savnar vi NVE si landskapsmessige vurdering av alternativ B og C. I kommentarar til fråsegner datert 5.9.2014 (vedlegg 1) er det gjort konkrete tilpassingar til vegalternativet etter innspel frå høyringspartane. Både ved å flytte kraftstasjonen (alt B), slik at vegstrekninga blir kortare, men også å fjerne vegen heilt og i staden etablere kai for tilkomst via båt. Ein står då igjen med «*tunnelpåhugget*» som vi meiner kan avbøtast med stadeigen farge som gjer at dette vil være vanskeleg å få auge på samt at området framfor dette vil være re-vegetert i løpet av 5-10 år slik at og andre vekstar vil dekke for dette.

NVE gjer også klart i vedtaket at dei meiner fleire av høyringspartane si negative haldning til prosjektet også er medverkande til at dei samfunnsmessige føremonna ikkje overstig ulempe i forhold til ein konsesjon. Til det ønskjer vi å påpeike at organisasjonar som DNT, Naturvernforbundet, FNF (som er ei samanslutning av dei same organisasjonane) nærmast aldri går inn for småkraftprosjekt. Det som er viktig for KK er at prosjektet har positivt tilslutning lokalt av lokale innbyggjarar og lokalt styresett ved Kvam herad si positive haldning til prosjektet. Dette i tillegg til grunneigarane i området si positive oppslutning. Vidare har også Fylkeskommunen vore mindre negativ til prosjektet dersom ein unngår vegen til kraftverket.

I vedtaket frå NVE står det også at BKK Nett skriv at det ikkje er nettkapasitet i området. Slik vi les fråsegna til BKK Nett og tilbakemeldinga frå områdekonsesjonær Kvam kraftverk tolkar vi at det ikkje er ledig kapasitet til **alt** som var omsøkt i Kvam-området. Ettersom NVE har avlsått 2 kraftverk og 2 kraftverk var trekte pga stor motstand under konsesjonshøyringa, oppfattar vi at det med mindre tilpassingar er nettkapasitet til KK.

Det som vi også savnar i vedtaket frå NVE er vurderinga rundt kor vidt KK vil være med å gje eit betre næringsgrunnlag til dei lokale grunneigarane som vil være med å styrke og halde i hevd det flotte kulturlandskapet. Gardsdrifta her består av sauedrift, kyr og tømmerdrift. Eit av gardsbruka hogg også tømmer til eige stølshus like oppom prosjektområdet for to år sidan. Dette er jo småbruk med dårleg avkastning som ein må kjempa på for å gjera attraktive for nye generasjonar. Sjå også vedlegg 2 som viser skog og beiteareal i dette området.

Diverre blir det flotte kulturlandskapet, som er avhengig at nokon driv dette og held det i hevd, brukt som argument i mot prosjektet av enkelte høyringspartar. Tiltaket vil slik vi vurderer dette være viktig for lokale grunneigarar og såleis være med å styrke næringsgrunnlaget i området. Dette vil være med å styrke tilhøve for kulturlandskapet og busetnad i området.

Vi ber OED vurdere dette vedtaket nærmare med den informasjonen som her framgår. Ta kontakt om det er behov for ytterligare opplysningar eller spørsmål til dette. Vi ber også om

at det blir gjennomført ei ny synfaring i forbindelse med klagehandsaminga slik at OED sjølv kan sjå planane i terrenget.

Vennleg helsing Kastdalselvi kraftverk

Bård Moberg
Prosjekt- og utviklingssjef
Norsk Kraft - NK Småkraft AS

Jarand Mæland
Grunneigarkontakt

Vedlegg 1: Kommentarer til fråsegner
Vedlegg 2: Oversikt over skog og beitemark i Kastdalen